

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПЕРВОМАЙСЬКИЙ ІНДУСТРІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
(ППФК)

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ТА ПРОГРАМА КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ
З ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЄЮ
«АГРАРНЕ ВИРОБНИЦТВО, ПЕРЕРОБКА
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ХАРЧОВІ
ТЕХНОЛОГІЇ»**

галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність: 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

освітньо-професійна програма «Професійна освіта (Харчові технології)»

Рубіжне
2023

Методичні рекомендації та програма кваліфікаційного іспиту з професійної підготовки за спеціалізацією «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології» спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями), освітньо-професійна програма «Професійна освіта (Харчові технології)», ППФК : Рубіжне, 2023.

Укладачі: Лугова Л.І. — заступник директора з навчально-виховної роботи;
Меркулова Л.Ф. — голова циклової комісії харчових технологій та економічних дисциплін;
Гаєва Т.М. — методист.

Розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії харчових технологій та економічних дисциплін (протокол № 4 від 15.03.2023) та затверджено на засіданні методичної ради (протокол № 6 від 28.03.2023).

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
I. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ.....	5
1.1. Концепція кваліфікаційного іспиту.....	5
1.2. Зміст екзаменаційних завдань.....	5
1.3. Критерії оцінювання.....	6
II. ПРОГРАМА КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ.....	7
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	12

ВСТУП

Згідно з освітньо-професійною програмою «Професійна освіта (Харчові технології)» атестація в Первомайському індустріально-педагогічному фаховому коледжі (далі — Фаховий коледж) за освітньо-професійним ступенем «фаховий молодший бакалавр» здійснюється у формі кваліфікаційного іспиту.

Кваліфікаційний іспит з професійної підготовки за спеціалізацією «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології» спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) у Фаховому коледжі (далі — КІ) — це контрольний захід, який проводиться з метою встановлення фактичної відповідності рівня підготовки фахівця вимогам освітньо-професійної програми «Професійна освіта (Харчові технології)», виявлення рівня сформованості у здобувачів освіти спеціальних (фахових) компетенцій за спеціалізацією.

І. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ З ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЄЮ

1.1. Концепція кваліфікаційного іспиту

Кваліфікаційний іспит з професійної підготовки за спеціалізацією «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології» спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) передбачає перевірку знань здобувачів освіти з таких дисциплін:

1. Організація виробництва в закладах ресторанного господарства.
2. Організація обслуговування в закладах ресторанного господарства.
3. Технологія виробництва кулінарної продукції.
4. Основи охорони праці.
5. Облік і звітність.

Проведення КІ здійснюється в дистанційній формі за допомогою спеціалізованого хмарного програмного забезпечення й інструментів Google Workspace for Education і складається з двох етапів:

1-й етап КІ проводиться у формі комп'ютерного тестування і передбачає перевірку теоретичних знань зі спецдисциплін.

2-й етап КІ передбачає вирішення завдань практичного/проблемного характеру.

Комп'ютерне тестування триває 60 хвилин.

Для вирішення **практичного завдання** надається 30 хвилин.

Всі завдання мають професійну спрямованість, їх розв'язання потребує від здобувачів освіти умінь застосовувати інтегровані знання програмного матеріалу спеціальних дисциплін.

Оцінка знань та умінь відбувається згідно з розробленими критеріями.

1.2. Зміст екзаменаційних завдань

Завдання КІ складено відповідно до навчальних програм з дисциплін: «Організація виробництва в закладах ресторанного господарства», «Технологія виробництва кулінарної продукції», «Організація обслуговування в закладах ресторанного господарства», «Облік і звітність», «Основи охорони праці».

Тестові завдання розроблені засобами додатку для створення онлайн-тестів Google Форм. При цьому підтримується як можливість перемішування тестових завдань, так і запропонованих відповідей для кожного здобувача освіти. Усі питання тестових завдань мають закритий характер.

Тестові завдання, які містять 55 питань, з яких:

1) **20 тестових завдань**, з дисципліни **«Організація виробництва в закладах ресторанного господарства»**. З них:

– 5 питань мають 4 варіанта відповідей з однією правильною; кожна правильна відповідь оцінюється 1 балом;

– 10 питань мають по 5 варіантів відповідей з 2 правильними; кожна правильна відповідь оцінюється 2 балами;

– 5 питань передбачають встановлення відповідності між запропонованими твердженнями; правильна відповідь оцінюється 3 балами.

Максимальна кількість балів — 40.

2) **20 тестових завдань** з дисципліни **«Технологія виробництва кулінарної продукції»**. З них:

– 10 питань мають по чотири варіанти відповіді з однією правильною, де кожна правильна відповідь оцінюється 1 балом;

– 5 питань мають по 5 варіантів відповідей з 2 правильними, кожна правильна відповідь оцінюється 2 балами;

– 5 питань передбачають встановлення відповідності між запропонованими твердженнями, кожна правильна відповідь оцінюється 5 балами;

Максимальна кількість балів — 45.

3) **10 тестових завдань** з дисципліни **«Організація обслуговування в закладах ресторанного господарства»**. З них:

– 5 питань мають по 4 варіанти відповідей з однією правильною, кожна правильна відповідь оцінюється 1 балом;

– 5 питань мають по 5 варіантів відповідей, кожна правильна відповідь оцінюється у 2 бали.

Максимальна кількість балів — 15.

4) **5 завдань** з дисципліни **«Основи охорони праці»** містять питання різного рівня складності:

– **перше і друге** тестове завдання з однією правильною відповіддю. Правильна відповідь оцінюється в 1 бал;

– **третє завдання** — тестове завдання з декількома правильними відповідями. Правильна відповідь оцінюється в 2 бали.

– **четверте завдання** — тест на відповідність визначень поняттям. Правильна відповідь оцінюється в 4 бали.

– **п'яте завдання** — вирішення задач за однією з тем «Організація охорони праці на виробництві», «Профілактика травматизму та професійних захворювань», «Основи фізіології та гігієни праці». Правильна відповідь оцінюється в 2 бали.

Максимальна кількість балів — 10.

Практичне завдання з дисципліни «Облік та звітність» передбачає вміння здобувачів освіти складати первинні документи у відповідності з вимогами до оформлення: з обліку касових операцій, звітування підзвітних осіб про використання коштів, наданих під звіт; оформлення операцій з обліку сировини та товарів на складі закладів ресторанного господарства; розрахунку продажної ціни блюда та оформлення плану-меню.

Правильна відповідь оцінюється 10 балами.

1.3. Критерії оцінювання

Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач освіти при виконанні усіх видів завдань КІ, складає 120 балів. Дані зі 120-бальної шкали оцінювання переводиться в 4-бальну шкалу.

ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ між 120-бальною та 4-бальною шкалами оцінювання

Загальна кількість балів за 120-бальною шкалою оцінювання	Оцінка за 4-бальною шкалою оцінювання
0-59	незадовільно
60-89	задовільно
90-107	добре
108-120	відмінно

II. ПРОГРАМА КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ
(перелік основних тем дисциплін, що виносяться
на кваліфікаційний іспит)

ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА В ЗАКЛАДАХ РЕСТОРАННОГО
ГОСПОДАРСТВА

Змістовий модуль 1. Ресторанне господарство в сучасних умовах.

Структура виробництва.

Тема 1. Основні напрями розвитку ресторанного господарства в сучасних умовах. Концентрація виробництва, спеціалізація виробництва, кооперація.

Тема 2. Виробнича інфраструктура. Взаємозв'язок виробничих цехів з іншими групами приміщень

Змістовий модуль 2. Класифікація підприємств ресторанного
господарства. Особливості діяльності

Тема 1. Організаційно-правові форми підприємств ресторанного господарства, їх характеристика. Загальні поняття про засновницькі документи і реєстрацію підприємств.

Тема 2. Класифікація підприємств ресторанного господарства залежно від характеру виробництва, асортименту продукції, об'єму і видів послуг, що надаються. Класи і типи підприємства, їх визначення.

Тема 3. Характеристика заготівельних підприємств, визначення видів, особливості діяльності (заготівельна фабрика, комбінат напівфабрикатів, фабрика-кухня, комбінат харчування, спеціалізовані кулінарні цехи)

Тема 4. Характеристика бару як типу підприємства ресторанного господарства. Характеристика кафе як типу підприємства ресторанного господарства. Особливості організації кафетерію

Тема 5. Раціональне розміщення мережі підприємств ресторанного господарства

Змістовий модуль 3. Організація складського господарства та
постачання сировини і товарів

Тема 1. Джерела та організація постачання сировини і товарів.

Тема 2. Організація складського господарства. Призначення, компонування складських приміщень. Послідовність складських операцій.

Тема 3. Правила приймання товарів і тари. Організація тарного господарства

Змістовий модуль 4. Оперативне планування виробництва та технологічна документація

Тема 1. Зміст оперативного планування. Оперативне планування роботи виробництва заготівельних підприємств

Тема 2. Нормативна і технологічна документація підприємств ресторанного господарства: Збірник рецептур страв і кулінарних виробів; Збірник рецептур страв для дієтичного харчування. Технологічні карти.

Тема 3. Розрахунок кількості відвідувачів підприємств ресторанного господарства.

Тема 4. Визначення кількості страв, розподіл страв за асортиментом.

Тема 5. Складання виробничої програми підприємства. Складання плану-меню.

Тема 6. Складання графіку реалізації готової продукції.

Тема 7. Розрахунок та підбір різних видів обладнання підприємств ресторанного господарства.

Тема 8. Визначення загальної площі цеху. Загальні вимоги до компонування приміщень.

Змістовий модуль 5. Основи раціональної організації праці

Тема 1. Зміст і завдання раціональної організації праці.

Тема 2. Графіки виходу на роботу, їх характеристика. Раціоналізація режимів праці і відпочинку. Види графіків, їх характеристика.

Тема 3. Визначення чисельності працівників на підприємствах ресторанного господарства.

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА КУЛІНАРНОЇ ПРОДУКЦІЇ

Змістовий модуль 1. Характеристика технологічних процесів виробництва продукції ресторанного господарства

Тема 1. Класифікація та загальна характеристика способів кулінарної обробки продуктів на підприємствах ресторанного господарства.

Тема 2. Характеристика способів теплової кулінарної обробки харчових продуктів.

Змістовий модуль 2. Склад харчових продуктів

Тема 1. Білки.

Тема 2. Вуглеводи.

Тема 3. Жири. Ферменти.

Тема 4. Вітаміни, мінеральні речовини, барвники.

Змістовий модуль 3. Процеси, які відбуваються в продуктах при механічній і тепловій обробці

Тема 1. Процеси, які відбуваються в м'ясі при механічній і тепловій обробці.

Тема 2. Процеси, які відбуваються в рибі при механічній і тепловій обробці.

Тема 3. Процеси, які відбуваються в овочах і плодах при механічній і тепловій обробці.

Тема 4. Процеси, які відбуваються в крупах, зернобобових продуктах, молоці та яйцях при механічній і тепловій обробці.

Тема 5. Процеси, які відбуваються при замісі та випічці тіста.

Змістовний модуль 4. Технологія приготування фірмових страв та страв складного приготування

Тема 1. Порядок розробки та затвердження технологічної документації на фірмові страви.

Тема 2. Сучасні тенденції у технології приготування та оформлення страв

Тема 3. Технологія приготування супів, соусів, страв з овочів

Тема 4. Технологія приготування страв з риби та морепродуктів

Тема 5. Технологія приготування страв з м'яса, птиці, субпродуктів.

Тема 6. Технологія приготування холодних страв та закусок.

Тема 7. Технологія приготування солодких страв та напоїв.

Тема 8. Технологія приготування тіста та виробів з нього

Змістовний модуль 5. Наукові основи розробки новітніх технологій у ресторанному господарстві

Тема 1. Основні напрямки розвитку та сучасні аспекти оздоровчого харчування.

Тема 2. Класифікація та характеристика біологічно-активних речовин.

Тема 3. Науково-практичні та методологічні підходи конструювання продуктів харчування.

Змістовний модуль 6. Технологія продуктів лікувально-профілактичного призначення, дієтичного та дитячого харчування

Тема 1. Значення лікувально-профілактичного харчування, характеристика раціонів лікувально-профілактичного харчування.

Тема 2. Технологія дієтичного та дитячого харчування

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБСЛУГОВУВАННЯ В ЗАКЛАДАХ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА

Змістовий модуль 1. Характеристика приміщень для обслуговування споживачів та їх обладнання

Тема 1. Види приміщень для обслуговування споживачів. Обладнання торговельних залів

Тема 2. Види підсобних приміщень, їх характеристика

Змістовий модуль 2. Характеристика столового посуду, приборів та столової білизни

Тема 1. Столовий посуд ресторану. Види столового посуду. Класифікація

Тема 2. Столові прибори. Види столових приборів. Характеристика

Тема 3. Столова білизна. Види. Характеристика.

Змістовий модуль 3. Інформаційне забезпечення процесу обслуговування

Тема 1. Сутність та види меню. Принцип складання меню та його оформлення.

Змістовий модуль 4. Підготовка до обслуговування відвідувачів

Тема 1. Санітарно-гігієнічна підготовка приміщень до обслуговування

Тема 2. Технологія обслуговування споживачів у закладах ресторанного господарства.

Тема 3. Види попереднього сервірування столу в залежності від характеру обслуговування.

Тема 4. Сервіровка столів. Порядок сервіровки столу

Змістовий модуль 5. Форми обслуговування споживачів у закладах ресторанного господарства

Тема 1. Основні правила якісного обслуговування споживачів.

Тема 2. Технологія обслуговування споживачів у закладах ресторанного господарства.

Тема 3. Спеціальні форми обслуговування.

Змістовий модуль 6. Обслуговування банкетів та прийомів

Тема 1. Класифікація та особливості обслуговування прийомів та банкетів.

Тема 2. Організація обслуговування туристів та споживачів за місцем роботи.

ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ

Змістовий модуль 1. Облік грошових коштів та порядок проведення інвентаризації.

Тема 1. Документація та інвентаризація.

Тема 2. Облік касових операцій та розрахунків з підзвітними особами.

Тема 3. Облік грошових коштів на рахунках в банках.

Змістовий модуль 2. Особливості обліку виробничо-торгової діяльності підприємств ресторанного господарства.

Тема 1. Особливості ціноутворення на підприємствах ресторанного господарства.

Тема 2. Облік сировини та товарів на складі підприємств ресторанного господарства.

Тема 3. Облік виробництва продукції на підприємствах ресторанного господарства.

Тема 4. Облік реалізації продукції і товарів на підприємствах ресторанного господарства.

Тема 5. Облік у кондитерських цехах.

ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Змістовий модуль 1. Правові та організаційні основи охорони праці. Охорона праці в галузі.

Тема 1. Основні завдання системи стандартів безпеки праці. Галузеві стандарти.

Тема 2. Державний і громадський контроль за охороною праці, відомчий контроль.

Органи державного нагляду за охороною праці.

Тема 3. Відповідальність за порушення законодавства про працю, правил та інструкцій. з охорони праці. Дисциплінарна, адміністративна, матеріальна і кримінальна відповідальність.

Тема 4. Інструктування з безпеки праці. Поняття про виробничий травматизм і

профзахворювання. Нещасні випадки, пов'язані з працею на виробництві і побутові.

Змістовий модуль 2. Основи безпеки праці під час експлуатації персональних комп'ютерів

Тема 1. Загальні вимоги щодо облаштування робочих місць.

Тема 2. Основні санітарно-гігієнічні вимоги. Вимоги до освітлення. Вимоги до організації робочого місця користувача ПК.

Тема 3. Основні вимоги безпеки під час експлуатації ПК.

**Змістовий модуль 3. Основи електробезпеки, пожежної безпеки.
Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках**

Тема 1. Характерні причини виникнення пожеж, пожежонебезпечні властивості речовин. Вплив електричного струму на організм людини, електричні травми, їх види. Безпечні методи звільнення потерпілого від дії електричного струму.

Тема 2. Стислі основи анатомії людини. Послідовність, принципи й засоби надання першої медичної допомоги. Медична аптечка, її склад, призначення, правила користування.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Дисципліна

«Організація виробництва в закладах ресторанного господарства»

1. Архіпов В.В. Ресторанна справа. К.: Центр навчальної літератури, 2016. 382.
2. Карпенко В.Д., Рогова А.Л. Організація виробництва і обслуговування на підприємствах харчування. Київ : Укоопосвіта, 2003
3. Архіпов В.В., Русавська В.А. Організація ресторанного господарства. К.: Центр учбової літератури, 2012.
4. Архіпов В.В. Організація ресторанного господарства. Навчальний посібник. К: Центр учбової літератури, 2007.
5. Томішин-Лелекач М. М. Технологічні розрахунки при проектуванні підприємств харчування. Ужгород: Подяка, 2002.
6. Павленкова П.П., Тележенко Л.М. Технологія проектування підприємств ресторанного господарства: Херсон «Олді-плюс», 2016.

Дисципліна

«Організація обслуговування в закладах ресторанного господарства»

1. Світлична М.Л. Особливості ресторанного сервісу. Навчальний посібник-практикум. Житомир: «Полісся», 2009.
2. Організація обслуговування у закладах ресторанного господарства. Підручник:(для вищ. навч. закл.) За ред.. П'яницької Н.О. 2-е вид. перероб. та допов. К:Центр учбової літератури, 2011.
3. Сало Я.М. Організація обслуговування на підприємствах харчування. Львів: Афіша, 2005.
4. Архіпов В.В., Русавська В.А. Організація ресторанного господарства. К.:Центр учбової літератури, 2012, 342 с.
5. Мостова Л.М., Новикова О.В. Організація обслуговування на підприємствах ресторанного господарства. Навч. посібник-К: Ліра. К., 2012, 388 с.
6. Новикова О.В., Радченко А.О., Вініченко К.П. Організація харчування та обслуговування туристів на підприємствах ресторанного господарства, Херсон:«Олді-плюс», 2017

Дисципліна

«Технологія виробництва кулінарної продукції»

1. Пластун А.М., Ткач В.В. Технологія приготування їжі: Практикум. Київ: «Центр навчальної літератури», 2004.

2. Технологія борошняних, кондитерських і хлібобулочних виробів: Навчальний посібник (за ред. Р.М. Лисюк). Суми: Університетська книга, 2012.
3. Шмиль Г.І Технологія приготування їжі: Навчальний посібник. К:«Кондор» 2003.
4. Муранець О. Г. Технологія виробництва кулінарної продукції. Запоріжжя: Просвіта, 2013.
5. Антіпова Л. О. Збірник контрольних-ситуаційних запитань та задач. Навчальний посібник з «Технології виробництва кулінарної продукції». Запоріжжя «Просвіта». 2014
6. Шумило Г. І. Технологія приготування їжі. К., 2003.
7. Збірник рецептур національних страв та кулінарних виробів. К.: АСК, 2000.

Дисципліна «Основи охорони праці»

1. Основи охорони праці: Підручник 2-ге видання К.Н. Ткачук, М.О. Халімовський та ін. К.: Освіта, 2006, 448с.
2. Основи охорони праці: Підручник – Львів: УАД, 2006-336с.
3. Охорона праці: Навчальний посібник, 2-ге видання В.Т. Грибан К., Центр навчальної літератури, 2011, 265с.
4. Правові та організаційні питання охорони праці: Навчальний посібник. 4-те видання. К.: Університет «Україна», 2009,295с.

Список наочних посібників

1. Збірник рецептур національних страв та кулінарних виробів для підприємств громадського харчування всіх форм власності. Київ «А.С.К.», 2000, 848с.
2. Будівельні норми і правила, II-л, 8-71.
3. Правила роботи закладів (підприємств) громадського харчування. Наказ № 219 від 24.07.2002 Міністерства економіки та з питань Європейської інтеграції України Норми оснащення ресторанів кухонним інвентарем.
4. Архипов В.В. Організація ресторанного господарства, 2012.
5. ДСТУ 4281: 2001 Заклади ресторанного господарства (класифікація).
6. ГОСТ 30523-97 Послуги ресторанного господарства «Загальні вимоги».
7. ГОСТ 30524-97 «Громадське харчування. Вимоги до обслуговуючого персоналу».
8. Натуральні зразки столового посуду, наборів, столової білизни.
9. Бланки: натуральні зразки виробничого інвентарю, інструментів.
10. Бланки для виконання практичних завдань: розрахунки маси продуктів для приготування страв: підбору обладнання, інвентарю, замовлення-рахунок для проведення банкетів, акт на бій, лом, порчу столового посуду, столових наборів.